Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 128. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 8, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 8-го ЛИПНЯ 1995 р. Ч. 128. РІК CII.

У ВЕРХОВНІЙ РАДІ ТРИВАЄ НАПРУЖЕННЯ

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 4-го липня, чимало депутатів не з'явилися на сесію, де знову мав головувати Олександер Ткаченко. Між ранковим і вечірнім засіданням Комісія з питань регламенту, депутатської етики і забезпечення депутатів зробила спробу розглянути подання генерального прокурора з 5-го червня щодо О.Ткаченка, але комуністична більшість у комісії не проголосувала за розгляд цього питання. Відбулося лише коротке пояснення О.Ткаченка про свою невинність. Ніяких рішень не ухвалено. Вирішили телеграмами викликати відсутніх на сесії депутатів.

Головуючий на сесії парламенту О.Ткаченко о 3-ій годині 30 хвилин по полудні намагався будь-що зібрати кворум — 278 депутатів, але йому це не вдалося, хоча в залі було 310 депутатів, з яких зареєструвалося тільки 264.

Депутат Андрій Снігач оголосив імена 46-ох депутатів від УРП, Руху, груп "Єдність", "Реформи" та "Аграрники за реформи", які відмовилися зареєструватись.

Хоча кворуму не набрано, депутати вирішили попередньо розглянути питання "Про декларування доходів та майна громадян". Автор законопроєкту Степан Хмара відмовився виступити, заявивши, що це питання надто серйозне і його треба розглядати не на звичайних слуханнях, а на пленарному засіданні. Оскільки тут відбувається порушення регламенту, то він не хоче подавати поганий приклад своїм колегам.

Свої варіянти законопроєкту представили соціяліст Микола Лавриненко і заступник начальника головної державної податкової інспекції Василь Регуренецький, що подав урядовий законопроєкт, копію якого отримали всі депутати.

О. Ткаченко підвів підсумки засідання, сказавши: "Ми обговорили таки два законопроєкти. Присутні схиляються до того, щоб ухвалити урядовий проєкт із включенням всього кращого, що є в проєктах соціялістів і С. Хмари". Ткаченко закликав депутатів прийти на сесію наступного дня і всім дружно зареєструватися, щоб можна було розпочати пленарне засідання.

Вранці 5-го липня на сесії знову головував О. Ткаченко. Зареєструвалося 270 депутатів. Під час обговорення порядку денного заступник голови комісії з питань депутатської етики А. Снігач запропонував розглянути проєкт постанови, підготовлений комісією, про винесення догани народним депутатам України Вячеславові Чорноволові та Андрієві Задорному за те, що "ці депутати систематично допускають порушення, встають з місця, вживають образливі слова, чим заважають нормальній праці Верховної Ради". Другий проєкт постанови передбачає винести попередження депутатам, які відмовлялися реєструватися на сесії 22-23-го червня і 4-го липня. У проєкті постанови також пропонується опублікувати їхні імена в газеті "Голос України".

Поіменним голосуванням депутати 254 голосами ухвалили закон про декларування майна і доходів фізичних осіб у першому читанні. Проти голосували 10 депутатів, утрималися 6 і не голосували 57.

Олександер Ткаченко поінформував, що наприкінці тижня розглядатиметься питання про депутатів, які увійшли до нового Уряду: Роман Шпек, Василь Дурди-

(Закінчення на стор. 3)

В Ню Йорку відбулася ювілейна конференція УІТ

Ню Йорк (Р. Д.). — У неділю, 4-го червня, у приміщенні Української Вільної Академії Наук відбулася ювілейна наукова конференція присвячена 30-літтю Українського Історичного Товариства. Конференцію зорганізував Академічний комітет для відзначення 30-ліття УІТ при співпраці УВАН у ЗСА і УІТ.

Конференцію відкрив проф. Любомир Винар, голова УІТ і голова Історичної секції УВАН, який наголосив важливість діяльности УІТ в діяспорі і Україні. Також вудчитано ювілейні привіти від різних наукових установ в Україні і наукових та професійних установ в Америці і Канаді.

Першу сесію відкрив і нею проводив д-р Василь Омельченко, діючий президент УВАН у ЗСА, який виголосив коротке слово про УІТ і привіт від УВАН. На цій сесії прочитано такі доповіді: д-р Л. Винар — „Тридцятиліття Українського Історичного Товариства: 1965–1995", віцеконсул Євген Корнійчук — „Державотворчі процеси в сучасній Україні: вибрані питання", д-р Марко Антонович — „Державні первні України від Хмельниччини до початку XIX століття", (що доповідь відчитала д-р Тамара Булат).

Другою сесією проводила д-р Т. Булат, генеральний секретар УВАН у ЗСА. На цій сесії відчитано такі допо-

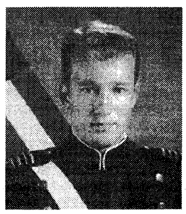
(Закінчення на стор. 3)

Українець закінчив з успіхом летунську академію в Кольорадо

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Серед цьогорічних випускників шкіл в ЗСА слід відмітити поручника Летунської академії в Кольорадо Спрінґ Юліяна Р. Яроша, що закінчив її 31-го травня, отримавши ступінь бакалавра із космічної техніки, в якій буде у майбутньому спеціялізуватися.

За свої успіхи в Академії відзначив його президент Билл Клінтон, який був особисто присутній на градуації. З уваги на відзначення в науці, Ю. Ярош дістав поручення до кожного університету в ЗСА, який він вибере для дальших студій, але часово він призначений до летунської бази в Ню Мексико. В часі останнього року перебування в академії Є. Ярош був одним із нечисленних військовиків, призначених до студій в летунській школі у Франції.

В середній школі Ю. Ярош визначився найкращими успіхами так в науці, як у спорті і закінчив її з найвищими відзначеннями, як також був призначений на вимінного учня до Франції.

Ю. Ярош

Юліян, син Марти Цегельської і Романа Ярошa з Квінсбірі, Н. Й., хоча жив далеко від українського середовища добре володіє українською мовою і може в майбутньому буде помічним в космічній програмі України.

Він є членом 47-го Відділу УНС.

ЗСА встановляють дипломатичні відносини з В'єтнамом

Вашінґтон. — Згідно з твердженнями високопоставлених державних чинників президент Билл Клінтон дійшов до заключення, що 20 років після закінчення в'єтнамської війни прийшов час встановити повні дипломатичні стосунки з В'єтнамом.

Хоча Президент ще не підписав офіційного наказу про повне дипломатичне визнання В'єтнаму, то це буде найбільшим кроком зі сторони Америки, щоб починати гоїти рани в'єтнамської війни. Проєкт такого наказу про зміну іноземної політики стосовно В'єтнаму для підпису Президента в впродовж наступних кількох днів підготовляє його дорадник для справ крайової безпеки Ентоні Лейк. Крім того офіційні чинники Білого Дому приготовляють також арґументи для пояснення, чому саме тепер після чотирирічної підготови, започаткованої ще Урядом президента Джорджа Буша, для того щоб здобути від в'єтнамського уряду якнайкращі інформації про американських вояків, пропавших безвісти, треба зробити цей крок.

Одначе немає сумніву, що цей крок ЗСА, схвалений високопоставленими дипломатичними, військовими, економічними і політичними дорадниками,є своєрідною нагородою В'єтнамові за те, що останнім часом робив все можливе для того, щоб з'ясувати долю 1,619 американських вояків, які пропали безвісти у В'єтнамській війні. На додаток, уряд В'єтнаму нещодавно передав ЗСА обширну документацію та існує велика можливість, що з наладнанням повних дипломатичних відносин В'єтнам стане ще більше склонним для того, щоб позитивно вирішити справу пропавших.

До Севастополя заборонено в'їздити без дозволу

Севастопіль (УНІАР). — Голова Севастопільської Міської Ради підписав розпорядження про тимчасовий порядок в'їзду до міста.

Громадяни України повинні оформляти перепустки в органах міністерства внутрішніх справ за місцем постійного мешкання на підставі запрошень, оформлених виконавчими комітетами районних рад Севастополя.

Громадяни країн СНД в'їздять до міста на підставі перепусток, виданих Управлінням Міністерства внутрішніх справ України у Севастополі.

Мешканці Севастополя, які приймають гостей, за 18 днів до їх приїзду повинні подати до районного житлового експлуатаційного підприємства за місцем проживання заяву, вказавши прізвище, ім'я та по-батькові того, хто приїздить, родинний статус, адресу і термін перебування. А також свої анкетні дані.

ПОМЕР ПРОФ. Т. БІЛОСТОЦЬКИЙ

Озон Парк, Н. Й. — У середу вночі, 5-го липня ц. р., в старечому домі в Північній Кароляйні помер на 91-му році життя проф. Тиміш Білостоцький.

Покійний залишив у смутку дружину Ольгу і сина Степана.

Тлінні останки спочиватимуть в похоронному заведенні ЛаБелла в Озон Парку, Н. Й., де в суботу і неділю, 8-го і 9-го липня, будуть відправлені Панахиди. Похорони — з церкви Покрови Божої Матері в Озон Парку в понеділок, 10 липня, в год. 10-ій ранку, а відтак на український православний цвинтар св. Андрея в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

В Україні відзначатимуть Рік Права

КИЇВ. — Пресовий центр Української Правничої Фундації повідомив про створення Організаційного комітету для підготовки відзначення в Україні відкриття Року Права. Датою відзначення визначено 8-го жовтня, а урочистості відбудуться у понеділок, 9-го жовтня. В Европі є давня традиція проведення щорічних церемоній, які підкреслюють важливу ролю права і правничої професії. Україна, яка утверджує демократичність держави, повинна підтримати цей принцип, сказано в повідомленні.

Створено службу захисту молоді

КИЇВ. — З нагоди Дня Молоді Президент України Леонід Кучма звернувся з привітанням до молодих громадян. У привітанні зазначено, що в Україні створена і діє система державних органів, соціяльна служба у справах молоді, головними завданнями яких є правовий та соціяльний захист молоді, полегшення її адаптації в умовах становлення ринкових засад. Вони також сприяють облаштуванню молодих родин, налагодженню діяльности громадських об'єднань молоді, організації дозвілля тощо. Президент наголосив, що від молодшого покоління залежить сьогодення і майбутнє України.

Україна віддає борги

КИЇВ. — Керівники концерну "Укргазпром" повідомили, що протягом двох тижнів червня Україна зменшила заборгованість Росії за газ на 405 мільйонів долярів. У червні Укргазпром перевів у російський банк 65 міл. 900,000 дол. Решту сплачено будівництвом житла, постачанням матеріяльних ресурсів та наданням інших послуг.

Українські моряки навчатимуться в Англії

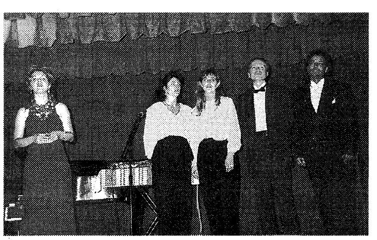
СЕВАСТОПІЛЬ. — Пресовий центр Військово-морських сил України повідомив, що 12 українських офіцерів, в тому числі моряки, представники сухопутних військ і військ протиповітряної оборони, з 3-го вересня навчатимуться англійської мови в англійському місті Бікон-Офілд. Для цього вони мають скласти іспит в амбасаді Великобританії в Україні, а дорогу і всі витрати їм оплатить британська сторона, згідно із домовленістю про довготривалу програму навчання українських офіцерів, якої було досягнуто під час недавних відвідин України делегацією Генерального штабу збройних сил королівства Великобританія.

Відзначили 54-ту річницю початку Другої світової війни

СЕВАСТОПІЛЬ. — Місцеві комуністи провели мітинг на площі Нахімова в Севастополі, присвячений 54-ій річниці початку Другої світової війни. Промовці критикували Президента Леоніда Кучму, який, на їх думку, "проводить політику нацистських загарбників, спрямовану на знищення совєтського народу". Свідченням цього, пишуть автори, є підвищення цін і тарифів на комунальні послуги. Учасники мітингу вимагали резиґнації Президента Кучми, відновлення справжнього народовладдя, денонсації біловезьких угод.

МАЛЬОВНИЧА СОЮЗІВКА ВІДКРИЛА ЛІТНІЙ СЕЗОН

Союзівка (Г. Колесса). — Не дивлячись на різні передбачення погоди, оселя Українського Народного Союзу вже від п'ятниці, 30-го червня, почала наповнюватися гостями, які приїхали на відкриття літнього сезону під час вікенду Дня Незалежности Америки. І Союзівка, як завжди, оправдала надії на приємний і цікавий відпочинок, бо ні в соняшну, ні в дощову погоду цей „клаптик України на американській землі" не тратить своєї принади.

Оля Ходоба-Фриз виступає з учасниками ансамблю „Промінь" (зліва): Женею Лозою, Даркою Лещук, Іваном Лехіцьким та Романом Лупаном.

В більшості соняшні п'ятниця і субота, 30-го червня — 1-го липня, сприяли успішному проведенню тенісових змагань. Дощова буря дещо затримала вечірній концерт у суботу, але ті слухачі, які все таки прибули до концертової залі, були нагороджені романтичним співом при свічках — буря на деякий час припинила постачу електричного струму на оселю; не працювали також звукопідсилювальна та освітлювальна системи сцени.

Вокально-інструментальний ансамбль „Фата морґана".

У суботньому концерті участь брали вокально-інструментальний ансамбль „Львів'яни", вокалістка Оля Ходоба-Фриз з піяністом Андрієм Стасівим та члени вокального ансамблю „Промінь". При світлі свічок, розкладених на передньому краю сцени, виступив ансамбль „Львів'яни". Публіка була захоплена голосами виконавців, які, співаючи без мікрофонів, показали правдиву красу своїх голосів. Учасниця концерту Оля Ходоба-Фриз, яка одночасно провадила концерт (вона є ведучою концертів на Союзівці цього літнього сезону) виконала „Колискову" разом із членами „Променя" Романом Лупаном, Іваном Лехіцьким, Даркою Лещук та Женею Лозою. До речі, цей твір увійде до нового звукового альбому Олі. Незапланований виступ учасників „Промeня" став приємною несподіванкою для слухачів і уможливив нам концерт. Увімкнення світла дало можливість продовжити концерт таким, яким він був запланований, і вживати всю апаратуру. О. Ходоба-Фриз виступила разом із своїм довголітнім акомпаньятором Андрієм Стасівим, виконуючи серед інших творів також пісню англійською мовою для гостей-неукраїнців. Ансамбль „Львів'яни" серед свого стандартового репертуару вперше для гостей Союзівки виконав італійську пісню „Санта Лючія".

Учасники недільного концерту, група „Фата морґана", вже кілька років серед молодих поколінь української громади користується опінією одного з найпопулярніших ансамблів. У виконанні „Фата морґани" звучали пісні з репертуару різних років; кілька творів виконав соло Олекса Керекеша. До постійного складу „Фата морґани" входять, крім О. Керекеші, Сергій Коломиєць та Ігор Шабловський, а під час вищезгаданого концерту до них приєднався їх земляк, гітарист Сашко Горенко.

„Фата морґана", крім виступу у концерті, теж озвучувала забави у суботу і неділю, разом із оркестрою „Темпо".

Крім концертів і тенісових змагань, гості мали нагоду відвідати розпродаж-виставки-продаж мистецьких виробів Євгенії Воробкевич, Софії Зєлик, Володимири Васічко та творів з галереї Хризанти Гентиш. Координатор виставок — новопризначена директор канцелярії Соня Семанишин.

В АМЕРИЦІ

У СЕРЕДУ, 5-ГО ЛИПНЯ, Шкільна рада стейту Ню Джерзі, вирішивши, що шкільна система міста Нюарк, найбільша в стейті, не була спроможна дати їхнім учням навіть мінімальної освіти впродовж багатьох років і схвалила перебрати згадану шкільну систему під стейтове керівництво. Роберт Вудрафф, заступник президента Стейтової шкільної ради, повідомляючи про рішення, підкреслив, що треба це зробити якнайшвидше, бо в іншому випадку це тільки продовжить можливість учням отримувати відповідну та так для них конечну освіту. Одначе стейтовий суддя на один день зупинив дію стейту, щоб розглянути відклик Шкільної ради міста Нюарк.

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ групи науковців з Гарвардської школи публічного здоров'я під керівництвом д-ра Люшіяна Ліп стверджують, що помилки в медикаментах трапляються чим раз частіше. З того 39 відсотків помилок роблять лікарі, приписуючи пацієнтам неправильні дози або не беручи до уваги алергічність пацієнтів, 38 відсотків помилок роблять медсестри при подачі ліків пацієнтам, даючи їм невідповідну кількість або змішуючи неправильні розчини. Більшість помилок було переловлено, або не спричинили будь-якої шкоди, жодна з них не спричинила смерти, однак 14 з них були загрозливими, а 30 були поважними. Ці досліди переведено впродовж шести місяців у двох престижевих лікарнях Бостону і висліди поміщено у „Журналі Американської медичної спілки".

ПРОБЛЕМИ ЗБАЛЯНСОВАННЯ бюджету загрожують ліквідації Інформаційної агенції ЗСА, яку в 1953 році створив тодішній президент Двайт Айзенгавер для поборювання найбільш вишуканої пропагандивної машини в світі — комунізму. Одначе тепер коли комунізм починає зникати чим раз більше, а період „холодної війни" закінчився, багато державних мужів уважає цю агенцію зайвим видатком вартости 1.3 біл. дол. Минулого місяця Палата Репрезентантів вирішила зліквідувати згадану агенцію, що тепер затрудняє 9,000 працівників, а їхні діяльність включити як частину Державного департаменту. Наступного тижня цю справу розглядатиме Сенат і ніхто не сумнівається, що і його рішення буде подібним.

У СВІТІ

НІМЕЦЬКІ ГАЗЕТИ з приводу офіційних відвідин Президента України Леоніда Кучми недвозначно підкреслювали те, що Німеччина зацікавлена у незалежній і стабільній Україні. Газета „Зюддойче Цайтунг" пише: „Зростаюча воля Києва до самоствердження гарно поєднується із зацікавленням Бонну в тому, щоб майбутній і найближчий сусід Европейського союзу, що поширюється на схід, залишився незалеж-ним і стабільним". А „Дрезденер Носстен Нахріхтен" звертає увагу на те, що сама Україна вважає ядром свого самовизначення поворот від Росії і орієнтацію на Західню Европу. З усіх країн ЕС завдання вивести Україну на цей шлях найбільше саме Федеративній Республіці Німеччині.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

"Велика сімка" залишила проблеми Чорнобиля Україні

У Галіфаксі, Канада, 15-17-го червня відбулася нарада керівників держав-членів "великої сімки": Великобританії, Італії, Канади, Німеччини, З'єднаних Стейтів Америки, Франції та Японії. Під кінець зустрічі туди запросили і президента Росії Бориса Єльцина, тому "сімка" цього разу була позначена числом "вісім".

Офіційно було оголошено, що мета форуму — розв'язання суперечностей в макроекономічній і фінансовій сферах і керівники сімох держав хочуть погодити свої дії. Та заздалегідь було відомо, що на цій нараді розглядатиметься питання про надання допомоги Україні для закриття Чорнобильської Атомної Електростанції (ЧАЕС). Враховуючи це, Міністерство Закордонних Справ України, Кабінет Міністрів і Адміністрація Президента намагалися дістати запрошення на цю нараду для представників України, однак ті клопотання не мали успіху.

Як уже інформовано в "Свободі"з 15-го квітня, Президент України Леонід Кучма під натиском інших держав, зокрема країн "великої сімки", пообіцяв закрити ЧАЕС до 2,000 року під умовою, що країни Заходу допоможуть економічно вивести ЧАЕС з дії, паралельно споруджуючи та вводячи в дію альтернативні електростанції, які забезпечили б державу необхідною електроенергією. Замінити небезпечну станцію можна пароґазовою, але на її спорудження та на виведення з дії ЧАЕС, за підрахунками фахівців, необхідно понад 4 більйони долярів. Фахівці твердять, що просто так закрити ЧАЕС не можна, бо від цього загроза не зменшиться, а збільшиться. Щоб закрити станцію, треба паралельно зменшувати її небезпеку, а для цього потрібні великі гроші, яких Україна не має. Крім того, процес закриття триватиме не менше 10 років.

У травні цього року на п'ятьох атомних електростанціях України працювало 14 енерґоблоків, які виробили понад 33 відсотки від загальної виробленої за місяць електроенергії. Найбільший коефіцієнт використання потужностей забезпечено на Рівненській АЕС, найменший показник на Чорнобильській АЕС.

На Заході атомних електростанцій є багато, але спорудження нових заморожено, через що ядерні енерґетичні компанії понесли великі втрати. І ці компанії, безперечно вжили свій вплив на уряди своїх країн, а ті в свою чергу натиснули на Уряд України і змусили Президента Л. Кучму прийняти рішення про закриття ЧАЕС до 2,000 року. Захід поставив питання так: або Україна зупинить ЧАЕС, або вона не отримає жодних кредитів. І не тільки для чорнобильських проблем, а взагалі. От і виходить, що Україна не зможе сплатити заборгованість Росії за енерґоносії, не зможе створити стабілізаційний фонд для введення гривні та матиме великі проблеми в реформуванні економіки. Саме це змусило Президента Кучму прийняти рішення про закриття ЧАЕС.

На нараді в Галіфаксі українське питання стояло в кінці списку порядку денного, отже його мали намір розглядати. На цьому наполягала й Канада. І коли б це сталося, то результатом розгляду могло б бути рішення про надання практичної допомоги Україні. На жаль, країни "великої сімки" спромоглися тільки на звернення до інших держав світу із закликом допомогти Україні в питанні закриття ЧАЕС. Крім того, лідери "великої сімки" вирішили на наступній зустрічі питання Чорнобиля взагалі не включати до порядку денного.

Україна самотужки приступила до модернізації та реконструкції теплових електростанцій в рамках програми зупинки потужностей ЧАЕС.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

М. Мельник

ДЕЩО ПРО „КОНСТИТУЦІЙНИЙ" ДОГОВІР

8-го червня ц.р. Президент Леонід Кучма і голова Верховної Ради (ВР) Олександер Мороз підписали „конституційний" договір про владу. Договір каже, що компетенції гілок влади в Україні та відношення між ними, як теж і місцевими органами, будуть реґульовані не існуючою конституцією, а запропонованим Президентом і змодифікованим узгоджувальною комісією та ВР документом, якого первісна назва була „Закон про державну владу і місце самоврядування в Україні". Як до того договору дійшло і які його можливі наслідки?

Проєкт закону про владу запропонував Президент Кучма ще на початку грудня 1994 року. За його ініціятивою створено узгоджувальну комісію. Президент Кучма і голова ВР О. Морозов призначили членів Комісії у рівній кількості.

Перший звіт Комісії був опублікований 29-го грудня 1994 р. Кількість статтей та абзаців, що знайшли підтримку цілої комісії, була дуже велика, та потіха з того мала. Статті і абзаци, що заторкують найбільш основні принципи відношення між президентом, урядом, парляментом і місцевою адміністрацією, залишились неузгодженими. Ось кілька примірів тих частин проєкту, які не знайшли підтримки зі сторони репрезентантів Мороза:

„Виконавча влада в Україні здійснюється Президентом України через утворюваний ним Уряд-Кабінет Міністрів України та систему центральних і місцевих органів державної влади". Того роду формуляція покінчила б двоподілом виконавчої влади між Президентом та Урядом. Вона теж покінчила б зі ситуацією, де адміністрації областей мали б повновласті автономних республік, що унеможливлювало проведення в життя національної політики в ділянках економічних реформ, шкільництва, мовної та культурної політики й інших.

„Органи місцевого самоврядування обираються безпосередньо громадянами України...". Комуністи та їхні союзники воліли б, щоб голів адміністрацій вибирали місцеві ради.

„...призначення та звільнення за поданням Президента України генерального прокурора України...". Мороз та його люди воліли б, щоб генеральний прокурор був цілковито залежний від ВР.

„Президент України формує Уряд ... призначає прем'єр-міністра і склад Кабінету Міністрів". Формуляція та дещо нагадує компетенції президента Америки, де „прем'єр-міністер", цебто шеф штабу Білого Дому, ніякої політичної незалежности від президента не має.

„Президент... має право розпустити Верховну Раду України, якщо вона двічі підряд не схвалила програми діяльности Уряду і виразила недовір'я зформованому ним Кабінетові Міністрів або протягом трьох місяців не затвердила державний бюджет України". Ледве чи якийсь парлямент погодився б на того роду повновласті голови держави. Це теж яскрава ілюстрація, із-за яких конституцію повинна укладати і навіть приймати конституційна асамблея, а не парлямент.

„Президент України... призначає всеукраїнський референдум з питання державного устрою..., організації державної влади, а також з інших важливих питань розвитку і суспільства і держави". І тут знову питання: який парлямент (в якому голова держави має вузьку більшість голосів) підтримав би такі повновласті, навіть коли б вони були виразно корисні для успішного функціонування керівництва державою?

Парадне підписання Договору в Маріїнському Палаці було повне рукостискань і усміхів, та дійсність такою рожевою не є. Різниці в поглядах на економічну політику та розподіл влади між Кучмою і Морозом є основні. Про це свідчать численні вислови і політичні потягнення одного і другого.

Без сумніву найбільш промовистим таким висловом була декларація Кучми в його доповіді 10-го травня на нараді з питань економіки, де він сказав: „Думаю, що відсутність чіткої збалянсованости економічної політики пояснюється і триваючою невизначеністю з Урядом. Адже ніхто не роздумував над тим, коли черговий раз без обговорення відправляв Кабінет Міністрів у відставку...".

Мороз час від часу, зокрема останніми часами, закликає до миру і співпраці з Президентом, та це переважно димова заслона того, що він дійсно має на думці. Це теж страх перед можливим розпущенням ВР. От, приміром, у своєму виступі на сесії ВР 16-го травня Мороз зробив такі „конструктивні" завваги: „На жаль, визначені у доповіді Президента (11-го жовтня 1994 року) наміри не дістали практичного розвитку у діяльності Уряду. Його дії звелися до лібералізації (власне, відпуску) цін (на думку українських комуністів, ціни має встановляти, а вже принаймні контролювати, Уряд, а не ринок. — М.М.) і монетарних засобів боротьби з інфляцією. Та досягнуто це дорогою ціною — фактичним згортанням власного виробництва, жорстокою платіжною кризою, повною купівельною неспроможністю населення, руйнуванням основ соціяльних програм. (...) Тим часом під ширмою реформ приблизно з листопада прискорено йде перерозподіл власности, відбувається її концентрація і монополізація на новій, частково кримінальній основі". Отже чому б не повернути до совєтського стилю економіки? І тому виникає основне питання: чи ціллю провідника лівих сил ВР Мороза була конструктивна критика Уряду для того, щоб у такій критичній ситуації йому допомогти, чи бажання і Уряд, і Президента перед народом дискредитувати?

Деякі потягнення Мороза сильно вказують на ту другу можливість. До них належить цілком невиправдане затримання приватизації більших підприємств, цілковитий брак підтримки Уряду в його заходах для зниження бюджетного дефіциту (та інфляції), ну й скандальний спосіб, в який ВР повалила останній Уряд.

Мороз був, мабуть, теж певний, що з закону про владу нічого не вийде. І тут він помилився. Кучма виявився людиною здецидованою та — що не менш важне — він здобув собі підтримку конструктивних сил українського народу. І коли Кучма почав погрожувати референдумом, обговорення закону про владу у ВР зрушилося з місця. Та виходить, що цього не було досить.

І так 18-го травня ВР закон про владу прийняла більшістю 212 голосів. Та це була звичайна більшість існуючої кількости депутатів. Щоб закон цей міг замінити відповідні відступи існуючої конституції, треба було більшости, принаймні 301 голос. Комуністи подбали про те, щоб закон того роду більшости не отримав. Тоді для Президента не залишилось нічого іншого, як зробити те, що він зробив.

31-го травня, виступаючи на українському телебаченні, Кучма подав до відома свою децизію про проведення 28-го червня всеукраїнського опитування громадян про довір'я до ВР і Президента. У тому виступі він теж заявив: „18-го травня рішення ВР відбулося. Закон (про владу) прийнято. Але, на жаль, цей найважніший державний акт втоплено у технічних процедурах його застосування. Керівництво ВР, спільно з частиною народних депутатів, навмисно затягує цей процес, не дає правових підстав для активізації діяльности виконавчої влади. А, отже, фактично бльокує її. Гальмується призначення нового Уряду. Президент і далі не має впливу на місцеву владу. ...Одночасно зростає тиск на правоохоронні органи, в першу чергу генеральну прокуратуру України".

1-го червня ВР наклала вето на указ Президента про проведення опитування. І в постанові про вето, і у промові Мороза на ту тему говориться про неконституційність указу Кучми як теж і про те, що Президент не має права видавати гроші на переведення опитування без асиґнації тих грошей ВР. Але в постанові про вето пропонується теж, щоб Кучма вніс на розгляд ВР проєкт конституційного договору між Президентом і ВР відносно Закону про владу. ВР вислала теж до Президента окреме звернення на ту саму тему.

На щастя, 6-го червня Кучма свій указ підтвердив і щойно тоді договорився з Морозом про вихід з кризи. 7-го червня вранці 240 депутатів прийняли постанову про конституційний договір. Того самого дня Кучма і Мороз виголосили узгоджувальні промови, а 8-го червня договір підписано.

До того всього варто зробити такі завваги. Замість опитування, Кучма міг перевести референдум, та для того треба б зібрати три мільйони підписів виборців. Хоч у своєму виступі перед ВР Мороз покликувався на різні закони, щоб виправдати постанову про вето, та його арґументи є штучні. Ніякий закон не забороняє Президентові перевести не обов'язуючий референдум, а опитування, хоч і це опитування відносилося б до проблем, що їх нормально мав би вирішувати референдум.

Друга річ, це конституційність закону про владу і ухвала про договір відносно впровадження його в життя. Ясна річ, ані закон, ані договір не є конституційними законами, тому що хоч яка зміна в конституції вимагає підтримки принаймні 301 депутата. Закон про владу реґулює ті самі речі, що є в конституції, тільки в цілком

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про різні святкування незалежности

Коли у вівторок, 4-го липня, ми приглядалися увечорі до краси штучних вогнів, що освітлювали небо і раз-у-раз змінялися барвами та формою, і довго вночі слухали вибухів, які ніяк не вгавали та не давали заснути, гості з України запитали: „Чи це так американці відзначають свій день незалежности?"

Так, саме ці штучні вогні і нешкідлива голосна стрілянина дуже характеристичні для святкування найбільшого, здавалося б, свята в Америці.

Щораз менше бачиться в цей день поважних відправ, маршів з вінками до пам'ятників невідомому воякові чи згадок про проголошення Декляреції незалежности в 1776 році. В загальному цей день призначений для великої більшости громадян на відпочинок, товариські розривки, пікніки та виїзди з міст на природу.

Завершенням є таки ці традиційні штучні вогні, які приготовляються по всіх містах, а зокрема в Ню Йорку чи Вашінґтоні.

Либонь, саме це стало спільним виявом радости від цієї здобутої двісті років тому незалежности в ім'я рівности і демократії, що процвітає в цій державі рівноправности для кожного, для всіх народів, що тут, в Америці, знайшли батьківщину і можливість вільно жити. Так принаймні стараюся пояснити це дитяче захоплення тисячами різнокольорових світел, що 4-го липня роз'яснюють темне небо, немов даючи всім однакову надію на гарне завтра.

А все ж таки часом дивує таке своєрідне святкування найважливішого в історії Америки дня і різне розуміння того дня у різних за походженням громадян. Цей контраст виявився у картинах, що вдалося пережити саме 4-го липня.

Вже багато років біля Пластового Дому, в якому так часто треба було перебувати, нав'язалося у мене дивне знайомство з привітливим чорним, одяг якого вказує на далеке походження і в якого є крамничка з цікавим африканським крамом. Але хоч він купець, найчастіше можна його побачити біля крамниці, як щиро розмовляє з прохожими чи знайомими, або виграє тужливі мелодії на своєму улюбленому саксофоні. Він завжди стискає мою руку, питається, де стоїть моє авто та запевняє, що буде вважати, щоб знову не вдерлися до нього непрошені гості. Його теплий усміх вітає мене багато років, а акомпаньямент його гри завжди доходив до кімнати, де я колись працювала. Його постать довгими роками була невід'ємною частиною затримки на „українському давнтавні". І сьогодні, як тільки доля понесе мене туди, затримуюся, щоб привітатися і поговорити.

У День Незалежности, проїжджаючи автом, я побачила мого чорного приятеля і вже здалеку почула його гру. Він, однак, стояв не у своєму звичайному народному африканському довгому халаті, а в сірому „цивільному" вбранні з білою сорочкою, краваткою та ще з капелюхом на голові. В цей спосіб „мій" мурин відзначав свято країни, яка прийняла його до себе.

А увечорі довелося бачити у телевізійній програмі зовсім іншу картину. У столиці держави відбувався великий концерт на відкритому просторі з тисячами слухачів. Яке було моє здивування, коли побачила славного американського дириґента, який провадив оркестрою, скинувши блюзу, в сорочці, на якій відбивалися темні шлейки, що притримували штани.

Чи справді було настільки гаряче, що треба було аж так вільно себе показувати?

Важко нам уявити собі, щоб свято державности в Україні проходило серед таких контрастів. Ми так звикли, що такі свята мусять бути получені з походами, Панахидами за героїв і доконче численними палкими промовами. Так розуміють у нас і свята неза-

(Закінчення на стор. 3)

Мирослав Семчишин

В УКРАЇНІ — ВІДКРИТИ УКРАЇНУ!

III

За останні півроку своєї влади Президент енерґійно взявся за перебудовні реформи, зумів підняти престиж України на міжнародному форумі, здобув признання і довір'я в Україні і за кордоном, але в зрусифікованих областях нічого на краще не змінилося. Навпаки, антиукраїнська пропаґанда далі продовжує своє шкідливе діло, а у двох областях — Донецькій і Луганській — таки російську мову вважають державною. Таким чином, кількаразова мовна заява Президента (і тільки на словах) викликала не тільки відгомін, але й мала і має свої неочікувані наслідки. Таким чином, замість гоїти рани трагічного розколу України в національно-мовному питанні, приходить до постійної боротьби. А ось реальний приклад з Харкова з квітня ц. р. (Харківська область межує з Росією і є дуже зрусифікована). Відповідаючи на запрошення взяти участь в організованій Києвом програмі „Слобожанський Великдень", учасниками якої були представники національно-культурних організацій з різних областей України і з-поза неї, русокомуністична влада області відповіла: „Україні було нав'язано злочинно зі своїми наслідками політичний курс на самостійність і капіталізацію... Демократичні і проруxівські, бандерівські й імперські сили вже давно ведуть духовну війну з народом України... На власному досвіді Україна переконується, що її майбутнє лише в союзі з Росією й іншими республіками, союзі радянському і соціялістичному".

Обговорюючи питання української культури, її стану сьогодні і потреби нових моделів у новій державі, мовляв, давні моделі і традиційна селянська культура стають віджилими, на думку дослідників цього питання, майбутнє цієї культури непевне. Вони шукають джерел кризи в культурі в її прямому занепаді. Джерелом всього зла є очевидний брак національної свідомости, яка мусіла б протиставитись московській ідеології та її проникaнню в різні ділянки життя. В культурі, не позбувшись психологічного малоросіянства, ми не можемо досягти своєї національної висоти. І тут виникає питання: чи достатньо ми приготовані, чи достатньо маємо потенціялу, щоб станути організовано до боротьби з виразкою історичного малоросіянства чи русофільства, сильним союзником яких є гідра комунізму, яка все більше піднімає голову.

Велику ролю у цьому процесі відіграє фактор економічний, який на сьогодні має всі пріоритети, а питання захисту чи розбудови культурних надбань пересунено в програмі державного плянування на друге чи третє місце. Виконуючий обов'язки міністра культури в новому уряді М. Яковина вважає, що „культура є пасербицею у своїй державі". Держава пропонує животіння культури на ще нижчому рівні, ніж торік. Бюджет міністерства культури набагато зменшений, гроші підуть лише на заробітну плату працівникам. Ні видавничі проєкти, ні кіновиробництво, ні ґастрольна діяльність (виїзди і виступи мистецьких груп) — ніщо з цього не зможемо реалізувати, а позбавлені централізованої підтримки держави, культура і освіта деґрадуються.

Нав'язуючи до тих сумних, але правдивих фактів, Микола Олійник у статті „Духо крадії" („Літературна Україна") пише, що приблизно 30 відс. наших сіл не мають клюбів, отже й бібліотек, з полиць книгарень катастрофічно зникла українська книжка, різко зменшилась кількість місцевих газет.

А ось цитата з виступу В. Щеглюка зі Львова на конференції про реформи в Україні, стан і перспективи: „Стан духовости не інший: тиражуються і прокатуються у касетах, дисках, картріджах тисячі російськомовних шляґерів і кінофільмів, а українських — днем зі свічкою не знайдеш. Приватна телестудія „Міст" 2/3 етерного часу з допомогою кінофільмів та мультфільмів мовить до нас і наших дітей по-російськи. Москва організує збут літератури по всій Україні, а Львів у торгівлі низькопробною іноземщиною, здається, показує приклад".

Економічна криза закономірна для будь-якого суспільства, що перебуває у процесі радикальних змін, але вона може перерости у справжню катастрофу, якщо поєднується з кризою ідей та довіри до тих, хто здійснює національні і соціяльні перетворення. Дуже важко доводиться говорити про національні перетворення, коли моральний клімат державного життя загрозливий. Доказів на це багато не треба. Вистачить процитувати такого високоавторитетного письменника, як Олесь Гончар: „Росте корупція, а разом з нею і злочинність, озлоблені вандали опоганюють народні святині, нівечать пам'ятники і могили, спалено хату Кобзаря, проте злочинців досі не виявлено, вони діють безкарно. Культура, духовість все ще, на жаль, позбавлені надійного державного захисту і такої необхідної в цивілізованому світі підтримки („Літературна Україна").

Таких прикладів того, де опинилася Україна напередодні четвертих роковин своєї державности, можна б навести значно більше. Пише про те й наша діяспорна преса, не вибілюючи ситуацій.

На обріях державного життя появилися примари узаконення двомовности, упривілейовання російської культури, яка мала б витіснити нашу. Дальших обставин чи подій цього лиховісного процесу не можна передбачити... Може це явище переходове? Може воно типове тільки для відомих нам південно-східних областей?

В силу таких обставин українська культура опинилася перед дуже важкими випробуваннями: виживе наша рідна мова — виживе культура. Може й прийде час, що переродяться ті, які на сьогодні служать не українським національним інтересам, а чужим, антиукраїнським, російсько-імперським. Цей трансформаційний період уже почався кілька років тому. Він проходить поволі, але тривало і треба вірити в те, що прийде нове покоління, і українська національна стихія переможе. Економіка — економікою, але національна культура в цілому, уже не згадуючи мови, має специфічні пріоритети і їх не можна трактувати.

Згадане на початку статті гасло „В Україні — відкрити Україну!" — це не пусті слова. Це справжній імператив, це сувора вимога нашого часу, в якому живемо. Це — „бути чи не бути Україні". А якщо бути, то якою?

„Щоб шумів піснями наш козацький край"...

Знову-ж надходять вакації... За здалегідь уже летимо думками на море, „за море", у гори, табори, щоб дати виснаженому розумі трошки відпочити: – переладувати, як кажуть, вичерпані батареї на новий шкільний рік. Нашій молоді, тут в Америці, не можна не думати про літні табори, де уже зо дві-три генерації нас, що рік, гартуємо тіло, а головно духа в українському оточенні і українському скупченні. Україномовні літні табори, ніде правди діти, багато спричинились генераціям нашої — тут молоді, у припиненні цілковитої асиміляції і забуття культури та мови свого походження.

Таборів для молоді? У нас їх є безліч! Я це добре знаю бо протягом останніх 10-ох років не пройшло ні одного, щоб я вакації не провела на одному, чи навіть двох літніх таборах. Моя молодша сестричка Женя також до подібного уже звикла. Сьогодні можна собі вибрати табір відпочинку, чи навіть "труду", який буде відповідати усім нашим вимогам, — без вийнятку. Є табори відпочинкові, є табори вишкільні, є табори культури, літератури, розваги як і спортові, релігійного характеру, виховно-українознавчі. Усі вони, свого роду, надзвичайно привабливі і грошево доступні. Усій нашій молоді, як і батькам, раджу використати можливість.

Мені, особливо, найбільш до вподоби припав табір бандурного мистецтва „Кобзарська Січ", на оселі „Всіх Святих" (УПАЦ) в Емлентоні, Па. Цього року, це буде уже сімнадцятий з черги, такий табір на цій розкішній оселі. Це також мабуть найбільш престижевий табір кобзарського мистецтва. Там аж до своєї смерти у 1984 році, учив батько кобзарського мистецтва, великий композитор та дириґент, наш незабутній св. п. Григорій Китастий. Сьогодні вчать тут його нащадки та вихованці. Кращих учителів мабуть ніде немає. Цим табором також опікується славна наша Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка.

Бандура, надзвичайно легкий інструмент до засвоєння, а звук її, це музична перлина. Очевидно, у душі треба лиш мати любов до української пісні і хоч трошки розумітись на музиці. Усе решта, навіть читання нот у цьому випадку, прийде досить швидко. Удосконалення техніки та інтерпретації, натомість, вимагає чим більше вправи та гартування пальців. Я, наприклад, часто вдома граю з приспівом для загального відпруження від науки і від домашніх зайнять. Починаючи університет (журналістику в Ohio State University) осінню цього року, візьму зі собою і бандуру; вона буде мені розрадою. Моя молодша сестричка, 12-ти літня Женя, після першого свого бандурного табору минулого року, грає досить добре і ми з нею часто дома разом концертуємо. Полюбила вона бандуру также як і я. Щоправда, обоє ми раніше вивчали фортепіян. Це таки багато допомогло у приспішенні, але не конечне. Цього року, буде нас аж четверо Булавок, концертувати на „Кобзарській Січі". Мої двоюрідні сестра і брат (Лариса — на четвертому році University of Virginia та Андрій — який також вступає на перший рік Syracuse University нарешті захопилися бандурою і прилучилися до нас. Значить, немає обмеженого віку для таборовиків чи навіть для початківців. Треба лише мати скінчених 12 років життя.

Порядок дня на таборі, обертається довкола засвоєння інструментальної техніки, хорового співу, музичної теорії, концертування та вивчення історії та еволюції інструмента. На закінчення табору кульмінаційною точкою є кінцевий концерт. Часто, з великою приємністю та насолодою, оглядаємо ми відеозаписи з останніх 5-ти таборів і линемо думками у чари пісень...

Окрім музичного денного порядку є ще і „легша" сторона та спортові зайняття. Теніс, плавання, веслування човнами, відбиванка, футбол, є нормальним заняттям ширшого дозвілля. Наша Женя, наприклад, як не грала на бандурі, то увесь час (з хлопцями) копала м'яча. Вона у нас великий змагун і у дома грає у престижевий футбольній дружині. Вечірні ватри, реґулярні події, дають багато часу на гуморески, розвагу та приязну розмову-зустрічі. Годують нас побільше, — головно на смак. Пані у кухні нас завжди задовольняють різними ласощами. Але, переїдатися до краю, таки не дозволяють.

Приїздить сюди молодь із цілого світу. Часто тут зустрічаємо таборовиків із Південної Америки, Европи, а остатньо таки з України. Мова тут ніколи не буває проблемою, бо усі, дослівно, говорять „по усякому". Українська та англійська, зрозуміло, таки домінують. Ніде я не бачила, на жодних інших таборах такої зіграности, такого братерства нашої (української) молоді із усіх усюд. Приязнь зростає прямо на очах. Не диво, що сьогодні мої найближчі друзі є ті, яких я зустріла на „Кобзарській Січі". Сьогодні моя найприємніші літні спогади є з таборів у Емлентоні. На мою думку немає більш корисно проведених і веселих двох тижнів як табір бандури на „Кобзарській Січі".

Кажуть, що оселю цю вибрав для відповідних же таборів сам „Батько" (Григорій Китастий) бо, як кажуть, „йому тут дуже подобалось" І справді ж, яка тут краса, а головно природа. Під усяким оглядом (устаткування, чистоти, кухні-харчування, гігієни, природньої краси) має ця оселя дуже високу акредитацію, а саме 93 відсотки і 3-тє місце на округу 3-ох стейтів, охоплюючи сотні, чи й може тисячі різних таборів Ню Йорку, Ню Джерзі та Пансильванії. Це оцінки безсторонньої Американської таборової асоціяції і неаби який досяг. Це буде шедевр нашої спадщини у майбутньому. Тому ж не вагайтесь! До зустрічі у серпні на „Кобзарській Січі!"

За подробицями пишіть чи телефонуйте: Анатолій Мурга, 15356 Ellen Drive, Livonia, Mich 48154, (313) 953-0305; або Марко Фаріон (810) 689-7979.

Наталія Булавка

У ВЕРХОВНІЙ...

(Закінчення зі стор. 1)

нець, Юрій Костенко. Вони мають визначитися де працюватимуть — в Уряді чи Верховній Раді.

Комісіям з питань правової політики і судово-правової реформи та з питань законности і правопорядку доручено підготувати висновки щодо указу Президента з приводу генерального прокурора і подати на розгляд сесії наступного тижня.

Ухвалено також постанову про поновлення Володимира Слєднєва на посаді генерального директора Донецького державного металюрґійного заводу: "У зв'язку з тим, що колишнім міністром промисловости України Анатолієм Голубченком порушено вимоги про статус народного депутата України, відмовити у звільненні з посади В. Слєднєва". Закон про статус депутата в сьомому пункті передбачає заборону протягом п'ятьох років звільняти депутатів з посад, які вони займали під час депутатської праці.

В Ню Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

віді: д-р Олександер Домбровський — „Українська Вільна Академія Наук у ЗСА і УІТ: висліди співпраці", д-р Стефан Козак — „Народотворчий аспект козацького героїчного епосу", (доповідь відчитала мґр Світлана Чолган) і кандидат історичних наук Ігор Гирич — „Внесок УІТ і 'Українського Історика' в грушевськознавство". З уваги на ювілейний характер конференції не було дискусії, лиш запити, що відносилися до поодиноких доповідей. В конференції взяли участь численні гості.

Конференцію закрив д-р В. Омельченко, який також зачитав резолюції відносно діяльности УІТ, які учасники прийняли через аклямацію. Після закриття відбулася зустріч з громадою. Учасники мали нагоду запізнатися з виданнями УІТ, що були на виставці улаштованої мґр Галиною Єфремов і Оксаною Радиш-Міяковською. Присутні також складали пожертви на Видавничий Фонд УІТ-УІ, який створено для науково-видавничих проєктів товариства. Можна отвердити, що ця ювілейна конференція була вийнятково вдала. Учасниками були також студенти і молоді науковці.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в Америці

Поправка

У списку жертводавців, що був надрукований у „Свободі" за 29-го червня 1995 р. було пропущено:

380.00 дол. д-р Лариса і д-р Любомир Онишкевич і під сумою 80.00 дол. було помилково написано д-р Іван Маркевич, а має бути д-р Іван Макаревич.

За недогляд просимо вибачення.

КАНЦЕЛЯРІЯ НТШ

ДЕЩО...

(Закінчення зі стор. 2)

інший спосіб. Це значить, що ані договір, ані закон про владу не є конституційними. В дійсності, договір зіґнорував конституцію і впровадив щось в роді „надзвичайного стану", який триватиме один рік аж до прийняття нової конституції. Та з другої сторони можна теж цілком раціонально твердити, що після проголошення самостійности справді ухвалено певну кількість конституційних законів, та своєї власної конституції Україна ніколи не мала. Те, що Україна одідичила від урядів імперії, аж ніяк не можна вважати українською конституцією, тому що ані ВР, ані народ (за допомогою референдуму) не прийняли декляраціі, що Україна буде керуватися тією конституцією.

Новий закон про владу разом з договором тепер називається „Конституційний договір між ВР України та Президентом України про основні засади організації та функціонування державної влади місцевого самоврядування на період до прийняття нової конституції України". Договір цей є, без сумніву, компромісом між становищами Президента та ВР. Він більш формально та логічно встановлює відносини між Президентом, ВР, Конституційним судом та місцевою адміністрацією. Та все таки договір значно скріплює виконавчі повновласті Президента.

Договір каже, що Президент є головою держави і головою державної виконавчої влади та що він здійснює свою владу через очолюваний ним уряд та систему центральних і місцевих органів виконавчої влади. З того виходить, що прем'єр-міністер втратив свою автономію і є підпорядкований Президентові.

Договір ніде не згадує про затвердження ВР пропозицій Президента відносно кандидатів у члени Кабінету Міністрів. Зате ВР може звільнити Кабінет Міністрів, якщо вона відкине програму його діяльности. Та коли ВР прийняла програму діяльности Уряду, тоді вона може його звільнити найскоріше за один рік. Тепер уже Президент дістав право на призначення всеукраїнського референдуму, але абзац про право Президента на розпущення ВР з договору усунено.

Дуже важкі повновласті, зокрема для успішного проведення економічних реформ, має Президент щодо місцевих адміністрацій. Він може звільнити з посад голів обласних, районних та міських адміністрацій не тільки на випадок порушення конституції та законів, але й також у разі порушення указів і постанов Президента та уряду.

Дуже важними додатками до договору є три речі. Наступні вибори депутатів будуть проводитись не мажоритарною, а змішаною мажоритарно-пропорційною системою голосування. Це велика виграна для отаманчиків кількох десятків партій, це теж запорука відсутности партійної стабільности у ВР.

Договір дає право ВР приймати конституцію України. Треба надіятись, що Кучма не буде стояти на становищі, що ВР має виключне на те право, бо як так, тоді Україна конституції з сильною виконавчою владою мати не буде.

І врешті стаття, на основі якої голова ВР та його заступники можуть бути в будь-який час відкликані таємним голосуванням. Треба надіятись, що в недалекій майбутності знайдеться досить депутатів, щоб це зробити.

Помітний успіх наших наймолодших

Музичне Дошкілля — програма, яка вчить сприймати музику зовсім малими дітьми, основана 1972 року та донині керована піяністкою-педагогом Мартою Савицькою. Ця шкілка щойно закінчила навчальний рік 1994-95 публічними виступами, які дехто може вважати новаторськими.

Безперечно. одна із замітних подій у Музичному Дошкіллі недавнього часу був виступ 27-ох учнів та ґрадуантів шкілки в ролях сільських дітей та танцюристів у комічній опері „Продана наречена".

Американський ансамбль State Repertory Opera (SRO), який діє в стейті Ню Джерзі, поставив цю оперу в англійській мові. Твір Сметани стрінув світло рампи дня 22-го квітня ц.р. у Театрі технічної школи повіту Берґен в місті Гакенсак, Н. Дж. Це була з черги четверта опера SRO, у якій запам'яталась участь Музичного Дошкілля. Незмінним мистецьким керівником вистави була Діта Делман. Дириґував Джеймс Сейдвайт.

Коли важка куртина остаточно відгородила публіку від кольориту й екзотики старої Чехії та переставила її в реальний світ, настав час на підсумки. „Дуже радію, що нашу шкілку включено знову до постановки SRO", — заявила М. Савицька, додаючи при тому, що „для дітей це з одного боку — веселощі, але з другого — цінне пережиття що запам'ятається".

Але нам цікаво буде довідатись теж про інших українців, які залишили слід у цій опері. І так співак Михайло Невмержицький виступив у ролі Тобіяса Мічі, землевласника, а у продукціях хору ми завважили Катю Куцину, Ольгу Лесько, Христину Терлецьку й Дарію Зєлик. Врешті помітимо, що Гриць Гивель проєктував костюми, чим і причинився до посилених вражінь.

Швидко, бо вже 24-го квітня, на мистецькі сторінки щоденника „Стар-Леджер" вистрибнула таки ентузіястична рецензія пера Пола Сомерса. Для нього опера стала „насолодою", він похвалив солістів, як і цілу обсаду, додаючи при тому, що „постановка SRO виказувала чимало чарівности співом хору, як і танцюристами ансамблю".

Врешті П. Сомерс замітив, що „хоч діти на сцені завжди милі, у нашому випадку їх групки, включно із дошкільнятами, виявили повну професійність без жодних дитячих припадків".

Коли критик із ім'ям П. Сомерса застосовує такі поняття щоб передати вражіння із виступу невеликої ще дітвори, включаючи тут малечу, щойно у віці трьох до п'яти років, то це таки помітний успіх найменших.

С.Р.

Про різні...

(Закінчення зі стор. 2)

лежности інших народів, тому не дивно, що, перебуваючи два роки тому в цей день у Львові, нас, українців, американських громадян, запросили на офіційні відзначення 4-го липня до Спілки Письменників України. Все проходило прийнятим звичаєм — з промовами, привітаннями, чаркою на честь Америки і співом „многоліцтвія". Яким дисонансом у тому українському способі святкування була, однак, промова одного з колишніх в'язнів совєтських тюрем, який знайшов був саме в ЗСА і серед нас, яких ця країна пригорнула до різнобарвного кола своїх громадян, тепле і щире привітання. Тепер, після повернення додому, він мав лише слова критики для нас, „запроданців", і держави, яка дає кожному демократичну свободу робити та говорити, що бажається.

Можливо, що свобода таки часом виявляється в невластивий спосіб і може шкода, що її так різно розуміють та приймають.

О–КА

Ділимося сумною вісткою, що в четвер 27-го червня 1995 р. відійшов у вічність

бл. п.

ЧИЖ ДМИТРО

ПАРАСТАС відбувся в п'ятницю 30-го червня 1995 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні В. Когута, Байон, Н, Дж.

ПОХОРОН відбудеться в суботу 8-го липня о год. 10:30 ранку в українській католицькій церкві св, Успіння Пресвятої Богородиці, а опісля на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Залишені у смутку:

донька — ГЕЛЕН РОДРІҐЕЗ
внуки — БЕНДЖАМІН
— МИХАЙЛО і
— ПАВЛО

У глибокому смутку повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що 6-го липня 1995 року упокоївся у Бозі на 91-му році життя наш найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, БРАТ і СВАТ

бл. п.

пластун сеніор керівництва

ТИМІШ БІЛОСТОЦЬКИЙ

ПАНАХИДИ відбудуться у суботу 8-го липня і неділю 9-го липня 1995 р. о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Walsh-Labella, 87-ма вулиця, Озон Парк, Н. Й.

ПОХОРОН у понеділок 10-го липня 1995 р. о год. 10-ій з української католицької церкви Покрови Матері Божої з Озон Парку, Н. Й. на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н, Дж.

У глибокому смутку залишив:

дружину — ОЛЬГУ
сина — СТЕФАНА з дружиною ХРИСТЕЮ
сестру — МАРІЮ ДУРБАК з мужем ТАРАСОМ і родиною
сваху — КЕЙТУ НАСАДЮК

Вічна Йому Пам'ять!

Замість квітів родина просить про пожертви на Український Музей в Ню Йорку та Пласт у ЗСА.

У світлу пам'ять д-ра М. Тимняка

Ділимося сумною вісткою з українською громадою в діяспорі, що 26-го березня 1995 року в шпиталі у Савт Голланд, Ілл., відійшов у вічність доктор ветеринарної медицини Микола Тимняк. Панахида відбулася в похоронному заведенні Музики. Від Українського Ветеринарного Об'єднання прощав покійного д-р П. Попович. Інж. С. Ґоляш теплими словами прощав його від церковного хору свв. Володимира і Ольги.

Похоронні відправи в соборі свв. Володимира і Ольги перевів величаво о. М. Косарчин. Жалібна громада гідно відпровадила його тлінні останки на місце вічного спочинку — цвинтар св. Миколая в Чикаґо.

Народився д-р М. Тимняк 15-го травня 1910 року в Глинянах, Львівська область, в сім'ї Павла і Марії Ґалан-Тимняків. З родинного дому виніс два головні принципи — любов до Церкви і батьківщини. У Львові закінчив Академічну гімназію в 1929 році, а ветеринарну медицину закінчив у Львові в 1935 році, яку завершив докторатом в 1951 році на ветеринарному відділі Вищої рільничої школи у Вроцлаві, Польща. Відбув військову службу і одержав ранґу поручника. Опублікував 40 наукових праць. Займав різні пости в Галичині, працював в „Сільськім Господарі", в Польщі викладав в Державному рільничому технікумі, як також завідував державною ветеринарною лікарнею.

До Америки прибув 1966 року. В трудних початках д-р Б. Ткачук подав йому помічну руку. Пережив трагічну смерть дружини в 1969 році.

Згодом влаштувався в Савт Голланд біля Чикаґо. Завдяки д-рові Я. Данилишинові одержав федеральну працю по фаху, на якій залишився до емеритури.

В Чикаґо включився в працю товариства ОУВЛ, займав пост секретаря. Постійно поміщував свої дописи в лікарському листку на теми різних ділянок ветеринарної медицини.

На щорічній „Ялинці" свого товариства писав гумористичні співомовки та не одному з членів „пришив латку".

Був примірним парафіянином парафії свв. Володимира і Ольги — співав в хорі, а за студентських часів дириґував хором в Глинянах. Був жертвений на культурні, громадські і церковні цілі. Брав участь в з'їздах сеньйорів на Союзівці. Був учасником лікарського з'їзду в 1990 році у Львові. Великий любитель книжки і преси. На канві свого трудолюбивого життя вигаптував барвистими кольорами свою діяльність на полі професійнім, письменницькім, церковнім та суспільно-громадським.

Я. Ячмінська

У ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ в понеділок, 3-го липня, розпочалися сильні заворушення, як протест проти звільнення після двох років,англійського вояка, якого за вбивство в 1990 році католицької юначки засуджено на довічне ув'язнення. Мешканці католицької округи західнього Белфасту кажуть, що Ірляндська республіканська армія та її політичне крило Шинн Фейн є тими, котрі підбурювали юнаків і підлітків до заворушень, що включали кидання вогнянних бомб на поліцію, насильне реквірування авт і вантажних машин і їх знищення. ІРА та Шинн Фейн заперечили, що вони є причетними до провокації заворушень і закликали всіх до спокою.

УПРАВА ПЛАСТОВОЇ ОСЕЛІ „ВОВЧА ТРОПА"

з великим смутком повідомляє усіх пластунів та їхніх батьків, що 30-го червня 1995 року відійшов ненадійно великий приятель пластової молоді і душпастир

сл. п.

о. протоієрей

ІВАН КУЛІШ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу 5-го липня і четвер 6-го липня в церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозванного у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Управа Оселі, проводи таборів і всі таборовики нехай згадають покійного у своїх молитвах.

З великим жалем і сумом сповіщаємо українську спільноту та весь Український Націоналістичний Рух в Україні та за кордоном, що дня 15-го червня 1995 р. в Дітройті, ЗСА, відійшов у вічність на 84-му році життя

сл. п.

МИХАЙЛО МУШИНСЬКИЙ „Мілько"

народжений 24-го грудня 1911 р., провідний і визначний член ОУН, близький співробітник першого Голови ПУН і ОУН полковника Євгена Коновальця, представник Проводу в Еспанії, а відтак співробітник члена Проводу проф. Є. Онацького в Італії, секретар і адьютант другого Голови ПУН і ОУН полковника Андрія Мельника, в'язень концентраційного табору в Саксенгавзен, згодом секретар ПУН-ОУН під керівництвом Миколи Плав'юка.

Після війни переїхав в Арґентину, де включився активно в політичну і громадську діяльність, будучи тереновим Провідником, а також головою громадської Централі Товариства „Відродження".

Активний діяч в ЗСА, секретар Центральної Управи Організації Державного Відродження України, керівник Кредитової Спілки в Дітройті, член багатьох інших організацій та товариств.

Відійшов у засвіти палкий і відданий патріот України.

Вічна йому пам'ять!

Дружині Валентині, дочці Адріяні і синові Вікторові з родинами та всій ближчій і дальшій родині висловлюємо наші найщиріші співчуття.

ПРОВІД УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Юні сумівці з Ню Йорку на Злеті Юнацтва

27-го і 28-го травня 1995 року відбувся річний Злет Юнацтва СУМ в Америці на Оселі СУМ в Елленвіллі, Н. Й. Відділ Ю. СУМ ім. м. Канів в Ню Йорку взірцево показав себе на Злеті і привіз додому чисельну кількість нагород, медалів і грамот.

Виховний склад цього року виявив багато працьовитости, наполегливости і дружности в підготуванні юнацтва до Злету. Головою Осередку є Дарка Бабська. В склад Булави цього року входять: булавний — Іван Макар, заступниця булавного — Ліза Сонна, головна виховниця — Ліда Микитин, заступниця головної виховниці — Наталка Кірічек, секретар — Галя Ціш, виховники і впорядники — Галя Ціш, Іванка Заяць, Ліза Сонна, Галя Сонна, Орися Волошин, Адріян Длябога, Влодко Ройовський, Віктор Гошовський, Джессика Боднєвич і Іван Макар.

Понад 50 дітей з Відділу віком від трьох до 17 років взяли участь в Злеті цього року. В конкурсі роїв юні сумівці зайняли рекордове число перших місць. Рої „Мальви", „Соловейки", „Дніпрові хвилі", „Січовики", „Запорожці" і „Месники" здобули перші місця, а рій „Чорноморці" дістав друге місце. В конкурсі знання юнацтво зайняло місця в усіх вікових групах. В конкурсі слова суменята і юнацтво також досягли великих успіхів. В спорті юнацтво відрізнилося великою кількістю нагород за біг, штафету, мет кулею і скок в далечінь. При огляді однострою Відділ мав взірцевий вигляд і зайняв перше місце. Цього року Осередок склав цікаву мистецьку програму, в якій брав участь осередковий юнацький дівочий хор „Пролісок" під проводом Андрія Стасіва (перше місце) і танцювальна група молодшого юнацтва „Соняшник" зі сценкою „Котяче весілля" (друге місце).

В цьому році Ю. СУМ в Ню Йорку відзначився небуденними знаннями, оригінальністю і винахідливістю. Проєкти роїв були точно і пильно виконані юнацтвом і засвідчили цікаві ідеї та багато праці. Голова Осередку Дарка Бабська прокоментувала, що найбільше її вразила участь і єдність Відділу. Від наймолодшого суменятка до найстаршого юнака, до дружинників і до батьків, Відділ Юнацтва виступив як одна велика родина, і всі учасники до одного прибули на Злет. Відділ успішно змагався не індивідуально, а групово, як одна велика дружня єдність.

За знаменитий виступ Відділу, Булава вирішила нагородити юнацтво. Суменята і наймолодше юнацтво пішли на морозиво, а решта юнацтва поїхали на прогулянку до „Грейт адвенчерс".

Наталка Кірічек

Ювілей, який спонукує до оптимістичних почувань

12-го березня ц. р. парафія свв. Володимира і Ольги в Чікаго відзначила 25-ліття рукоположення отця крилошанина Івана Кротця, настоятеля парафії.

Усі, хто був присутній на врочистій Літургії о год. 2-ій по полудні, а опісля на бенкеті, скоро відчули, що святкування вийшло далеко поза рамки парафії, і стало виявом нашого українського екуменізму і громадсько-національної єдности. Що могло вплинути на таку масову присутність у час, коли з трудом організується людей до прибуття на інші, теж цікаві імпрези (а тут забракло місця у великій залі Культурного Осередку)?

У моєму розумінні, на це було кілька важливих причин: сама особистість отця ювілята, цікавий шлях отця до нашої церкви, а опісля до собору свв. Володимира і Ольги в Чікаго, його заангажованість у потреби нашої помісної української церкви, пошуки нових форм праці, нових розв'язок у теперішній новий час існування незалежної України, коли є воля, але вона ще якась дивна, а церква в Україні вийшла з підпілля, і її становище є невиразним, фактично слабшим.

З позиції потреб парафії зворушливо, від душі зформулював думки про о. Івана головний радний, інж. Олег Караван: „Хто зумів би сказати такі гарні, глибокі за змістом проповіді, хто може так гарно заспівати на Службах Божих, як не Ви, отче? — Чи написати такі влучні статті до Церковного Вісника (журнал парафії), чи подбати про наших старших і немічних вже парафіян, думати про молодь; хто міг би так невтомно працювати для нашої помісної церкви?"

Два роки тому парафія відзначила 25-ліття свого Собору, посвячення якого й іменування довершив особисто Патріярх Йосиф Сліпий. Вкоротці, за два роки, у Римі відбулося святе рукоположення отця ювілята руками Блаженнішого Патріярха Йосифа. По трудах студій нововисвячений отець подався на вакації до собору свв. Володимира і Ольги в Чікаго. Розпочала працю філія УКУ, велося навчання питомців, і тут молодий священик із запалом спрямував свіжо здобуті знання для праці з питомцями, для праці з молоддю. Приязний для молоді, палкий проповідник з добрим знанням східного обряду, української мови, обдарований музикальністю, гарним голосом (з музичною освітою) умів легко нав'язувати контакт з молодшим поколінням, гуртувати, впливати на душевне формування. Все те було по душі тодішньому парохові, о. Митратові Маріянові Бутринському, а спільна праця давала результати у якісно нових організаційних формах: розбудовано Братство свв. Бориса і Гліба, найменших парафіян прийнято до Братства вівтарних хлопців — „Входу у Храм". Тоді також був сприятливий час для творення дитячих хорів — „Черемшини", „Дніпра", мистецьким керівником яких став о. Іван, а згодом і чоловічого хору „Ірмос". Можна сказати, що це був вийнятковий і цікавий період розквіту парафії. Найбільш тривким залишився слід праці УКУ — Філії Українського Католицького Університету. Філія дала українській церкві 10 відомих сьогодні священиків.

Ювілейна Літургія; о. Іван Кротець — четвертий зліва.

Генеральний консул Анатолій Олійник (зліва) складає побажання отцеві ювілятові, поруч — інж. О. Караван та Владика М. Вівчар.

У 80-их роках о. Іван Кротець працював як самостійний парох у різних парафіях ЗСА, де був люблений, шанований. Його перша парафія в Чікаго, в час великої втрати і болю після смерти в 1992 році довголітнього пароха бл. п. о. Митрата М. Бутринського, звернулась з проханням до Преосвященного Владики Інокентія, щоби о. Іван Кротець став парохом собору свв. Володимира і Ольги. Отець Іван дав згоду і повернувся туди як до прибраного дому. За той час багато дечого змінилося — діти стали дорослими, батьками, багато активних співтворців парафії відійшли у вічність, або стали менш активними чи зовсім немічними. Мовчить неактивно філія УКУ. Отець не складає рук, шукає нових „союзників" до праці серед ровесників, серед активних родин, яким саме тепер припадає обов'язок виховувати дітей. Шукає всяких способів для вдержання дітей, молоді при церкві, бо це —основне бажання і завдання для отця, для церковної спільноти.

На бенкеті було багато гарних привітів і неповторно -приємного, радісного настрою, повного дотепів, що треба завдячувати о. Миронові Панчукові. Бенкет і раніше свята Літургія відбулися з участю Владики Михаїла та багатьох священиків. Церемонія входу до церкви була парадною: під звуки дзвонів вирушила від парафіяльного дому процесія. Отця вітали хлібом і сіллю; звучало могутнє "Буть Ім'я Господнє" у виконанні хору "Прометей" під орудою проф. Романа Андрушка. Була достойно відправлена Літургія. Масово прибули делегації зі всіх парафій, де тільки о. Іван був — вітали і члени парафії, й представники громади та усіх чикагських церков.

Ця імпреза стала виявом радости і сподівань, пов'язаних з так потрібною дальшою активністю парафіяльної спільноти під керівництвом о. Івана Кротця. Українські церкви, школи, фінансові, культурні, громадські, молодечі установи — це філяри чикагської української дільниці „Юкрейнян Виллидж". Їх праця і активність є тут запорукою живучости, збереження української субстанції. Тому і бажання для отця ювілята були щирими, бо він себе показав невтомним трудівником на вибраному шляху праці для української помісної церкви.

Ірина Камінська

Дитяча капела бандуристів у Калуші

Дитяча капела бандуристів у Калуші під керівництвом Г. Микуляк.

Калуш, розташований у гористій місцевості недалеко від Івано-Франківського — це справді чарівне гуцульське місто. Для тих, хто колись там мешкав, воно змінилося до невпізнання. За совєтської влади Калуш сильно розбудувався і став зовсім европейським містом. Великого чару йому додає річка Лімниця, яка колись була великою, а потім перетворилася у кілька струмків, які тільки під час великих дощів в горах наповнюються, як колись, широкою бистрою водою.

У Калуші процвітає кобзарство, і то на широку скалю. Мистецьким керівником Дитячої капелі є енергійна і вродлива Галина Микуляк, вчителька місцевої школи. Цього року Калуська музична школа, при якій є капеля, святкує 40-ліття заснування.

Ансамбль бандуристів у Калуші оригінально постав завдяки стараням Осипи Тауцької, вчительки бандури Галини Микуляк. Спочатку колектив був невеличкий, але з часом кількість учасників збільшилася. Після Осипової керівництво ансамблем перебрала Орися Констанкевич, також досвідчена бандуристка. Протягом останніх десяти років керівництво спочиває в руках професійної бандуристки Галини Микуляк. Вона цілковито присвятилася цій справі, пише ноти, запізнає старших дітей з композиторами інших країн. Протягом тих 10-ти років число хлопчиків і дівчаток зросло до 45 членів. Це переважно учні та випускники школи, які продовжують навчання в музичних школах.

Галина поставила перед собою завдання популяризувати українську народну пісню, українські перлини, які стають клясикою, невід'ємною частиною музичної культури. Капелі притаманна висока вокальна культура, сценічна майстерність. У її репертуарі — українські народні, стрілецькі, повстанські, лемківські та бойківські пісні, пісні українських кобзарів та інструментальні твори відомих чужинецьких композиторів. Добре виконання творів під мелодійний передзвін бандур принесло капелі великий успіх у слухачів.

Капеля сьогодні — активний учасник всіх культурних імпрез міста і району, переможець обласних фестивалів та конкурсів. Капела неодноразово була нагороджена почесними грамотами, цінними подарунками.

В 1991-му році, в період відродження української держави, капеля здійснювала концертові поїздки по східних землях України — Черкаській області, місті Каневі. Там бандуристи виконували патріотичні стрілецькі і повстанські пісні, які, як вони казали, будили від сплячки український нарід. У Каневі у меморіяльному музеї Т. Шевченка капеля вперше в історії музею виконала „Ще не вмерла Україна", тоді ще не затверджений гимн.

Минулого року капеля взяла участь у міжнародному фольклорному святі на Закарпатті, а також завоювала „гран-прі" на міському фестивалі дитячої творчости „Калинове гроно".

Цілий 1994 рік був дуже напруженим. В тому році капеля стала лавреатом фестивалю до 180-ої річниці народження Т. Шевченка. Для цієї дати була підготовлена спеціяльна програма „Зоре моя вечірняя". Згодом Капелі було присвоєно звання Народної. В роковини Тараса Шевченка капеля виступала з літературною програмою „Тобі, Кобзарю, наша дума й пісня".

Нещодавно Дитяча капеля бандуристів була нагороджена подякою обласної державної адміністрації за високий виконавський рівень, значний внесок у розвиток українського мистецтва.

Микола Чорний-Досінчук